



Dreptul



9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

8 aprilie

2011

Anul X

nr. 13 (368)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com



O nouă etapă în cariera profesională a candidaților la funcțiile de judecător și procuror

pag. 3



Legea nediscriminare și consecințele adoptării ei

pag. 4



Reformarea și demilitarizarea MAI – o necesitate în procesul liberalizării regimului de vize cu UE

pag. 5

Acordul de Asociere RM-UE este tot mai aproape, susține ministrul Iurie Leancă

Ministrul de Externe, Iurie Leancă, declară că anul 2012 rămîne obiectivul principal pentru diplomația moldovenească pentru a întruni toate criteriile tehnice privind liberalizarea regimului de vize.

„70 la sută din acest proces vizează capacitatea și pregătirea noastră tehnică. Mai sînt 30% care țin de domeniul politic. R. Moldova este lider în Parteneriatul Estic și vrem să vă spun că avem tot mai multe țări care sprijină statul nostru în parcursul european”, a declarat Iurie Leancă în cadrul unui briefing.

Potrivit sursei, Danemarca este una din țările care nu simte oboseala extinderii UE, iar Moldova este un candidat perfect. „Tot mai mult se deschide perspectiva semnării Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană”, a conchis oficialul moldovean.



„În măsura în care se vor face progrese, pași înainte, și sprijinul UE va fi mai consistent”

Republica Moldova pledează pentru începerea negocierilor cu UE privind realizarea Zonei extinse de liber schimb, în al doilea semestru al acestui an, pe durata președinției Poloniei la Consiliul European.

Ambasadorul moldovean la București, Iurie Reniță, a declarat că crearea Zonei de liber schimb cu UE va permite facilitarea comerțului cu țările Uniunii Europene, eliminarea tarifelor, liberalizarea comerțului cu servicii, libera circulație a forței de muncă și reducerea costurilor tranzacționale și altele.

Diplomatul a insistat asupra faptului că motivația este esențială și a explicat că menționarea clară a perspectivei de aderare la UE în viitorul Acord de Stabilitate și Cooperare cu UE ar fi cea mai bună motivație pentru cetățenii moldoveni care vor trebui să treacă prin reforme uneori dificile.

Institutul European din România va pregăti 30 de funcționari din Republica Moldova pentru negocierile cu Uniunea Europeană privind Acordul de liber schimb, în baza unui proiect care cuprinde cursuri de formare organizate la Chișinău. Proiectul cuprinde și un studiu referitor la impactul economic și social al Acordului de liber schimb. El va fi implementat în perioada aprilie-octombrie 2011, și este finanțat de programul Black Sea Trust al German Marshall Fund și va fi derulat de IER în parte-

neriat cu Institutul pentru Dezvoltare și Inițative Sociale - IDIS „Viitorul” de la Chișinău.

La conferința de lansare a acestui proiect a participat și consilierul prezidențial român pentru afaceri europene, fostul comisar Leonard Orban. „Republica Moldova nu are așa-numita perspectivă europeană în momentul de față. Care e cea mai bună abordare în acest context? Etapizarea eforturilor și a întreprinderii de demersuri graduale. Nu trebuie să fie create așteptări care nu pot fi realizate, invit la un echilibru, la inteligență în abordarea etapelor viitoare”, a spus Leonard Orban.

Potrivit consilierului prezidențial, eforturile acestei abordări etapizate trebuie concentrate spre cele trei obiective - Acordul de liber schimb, apoi Acordul de Asociere, care este fundamental, și liberalizarea acordării vizelor. Leonard Orban a atras atenția că în Politica de Vecinătate a UE, în care R. Moldova este partener, vor interveni modificări extrem de importante – în principal faptul că sprijinul financiar și în general suportul UE va fi diferențiat în funcție de îndeplinirea obligațiilor de către diferitele state care fac parte din acest format de cooperare.

„Trebuie de înțeles că, în măsura în care se vor face progrese, pași înainte, și sprijinul UE va fi mai consistent”, a subliniat L. Orban.

LA VIENA AU AVUT LOC CONSULTĂRI NEOFICIALE PRIVIND REGLEMENTAREA TRANSNISTREANĂ

Recent, la Viena a avut loc o nouă rundă de consultări neoficiale pentru reglementarea transnistreană în formatul 5+2 (Moldova, Transnistria - părți ale conflictului, OSCE - mediator, Rusia și Ucraina - state garante, UE și SUA - observatori).

Participanții la eveniment au preconizat să discute despre situația actuală în procesul de reglementare și înaintarea în crearea măsurilor de încredere. De asemenea ei au planificat să se concentreze asupra analizei condițiilor pentru reluarea activității oficiale a „Reuniunii permanente pentru probleme politice în cadrul procesului reglementării transnistrene”. Cu toate acestea, discuțiile de la Viena s-au axat asupra a cu totul alte subiecte, potrivit unui comunicat al Misiunii OSCE în Moldova. Aspectele discutate au vizat libera circulație a cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului, garanțiile în procesul de negocieri și proiectul Regulamentului privind activitatea grupurilor de lucru pentru consolidarea încrederii.

Participanții consultărilor informale nu au putut să stabilească o dată concretă la care ar putea fi reluate negocierile oficiale în formatul 5+2.

Ultima întrevedere neoficială 5+2 pentru reglementarea problemei transnistrene a avut loc în februarie, tot la Viena.

Președinția Lituaniei în OSCE susține că problema reluării negocierilor oficiale în formatul 5+2 este una din prioritățile sale. Pentru reluarea cât mai curînd a dialogului oficial pledează și vicepremierul pentru reintegrarea RM, Eugen Carpov. Tiraspolul, dimpotrivă, consideră că este prea devreme pentru a începe negocierile oficiale.

Precizăm că în ajunul reuniunii de la Viena, președintele autoproclamatei rmn, Igor Smirnov, a avut o întrevedere cu ministrul Afacerilor Externe, Vladimir Iastrebceac care „i-a dat indicații exacte referitor la aspectele poziției Transnistriei ce trebuie prezentate la Viena”.

„Poziția noastră constă în necesitatea respectării egalității juridice de facto a părților conflictului, îndeplinirea înțelegerilor convenite anterior, respectul reciproc și renunțarea la aplicarea forței și a oricăror forme de presiune”, a spus pentru presă Iastrebceac.



Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Măsuri mai stricte și patrulare mai intensă vor oferi oamenii legii pe timp de noapte**

Pentru ca crima de la Ialoveni din septembrie 2010 și cea de la Durlăști să nu se mai repete, poliția a intensificat echipele de patrulă care vor verifica locurile izolate pe timp de noapte. Despre aceasta a anunțat luni, 4 aprilie, în cadrul ședinței operative de la Primărie, șeful Poliției municipale, Silviu Mușuc.

„Mai bine cuplurile să fie depistate de poliție decât de criminal”, a specificat primarul general, Dorin Chirtoacă.

Totodată, Chirtoacă a făcut apel către populație și a rugat, afit părinții, cât și copiii să fie atenți și să nu se plimbe la ore târzii în locuri izolate.

Reamintim, că vineri, 1 aprilie, o patrulă a poliției a descoperit doi tineri în orașelul Durlăști, împușcați în cap.

Poliția presupune că este vorba despre o crimă în lanț, săvârșită de una și aceeași persoană, care a omorât în septembrie 2010 alți doi tineri la intrarea în orașul Ialoveni.

Vezi cine sînt noii consilieri prezidențiali

Președintele interimar Marian Lupu a schimbat denumirea consilierilor săi și a desemnat cîțiva dintre ei.

Astfel, consilierul pentru probleme politice se va numi de acum consilierul președintelui RM în domeniul politic și al integrării europene. În această funcție a fost numită fosta colegă a lui Lupu de la Ministerul Economiei, Mariana Zolotco.

Funcția de consilier prezidențial în domeniul integrării europene a fost schimbată în funcția de consilier în domeniul reînegrării, unde a fost numit Vasile Sturza, care în anii 2000-2003 a fost reprezentantul președintelui la negocierile în problema transnistreană. El a mai condus Ministerul Justiției (1994-1998), a fost primul adjunct al Procurorului General (1998-1999), este fost ambasador al Moldovei în Bulgaria, Rusia și prin cumul în Kazahstan.

Funcția de consilier prezidențial pentru probleme juridice a fost redenumită în consilier în domeniul juridic. Aceasta este deținută de Aurel Băieșu.

Consilier al președintelui Republicii Moldova în domeniul agroindustrial și al administrației publice a fost numit Vladimir Ciobanu. Anterior, această funcție se numea consilier prezidențial pentru problemele complexului agroindustrial și administrație publică.

Șeful Serviciului Consiliului Suprem de Securitate, Iurie Richicinschi, a devenit consilier al președintelui în domeniul apărării și securității, secretar al CSS. Anterior, această funcție se numea consilier cu misiuni speciale.

Deocamdată nu au fost desemnați consilieri în domeniile dezvoltării sociale, politici externe, economiei, culturii, învățămîntului și științei.

Ministrul Muncii a dat start indexărilor

După ce proiectul Bugetului asigurărilor sociale a fost votat în Parlament, au și început indexările în mai multe ramuri. Despre majorări a anunțat ministrul Muncii Protecției Sociale și Familiei, Valentina Buliga, în cadrul unei conferințe de presă.

Astfel, pensia medie pentru limita de vîrstă va constitui cu 13 lei mai mult decît pînă în prezent, adică 901 lei. În același timp, a fost majorat cuantumul indemnizației unice la nașterea copilului, cu 300 de lei, dar și indemnizațiile pentru perioada rece a anului. Totodată, beneficiarii tuturor tipurilor de pensii și alocații sociale, care nu ating suma de 900 de lei, vor primi o compensație unică în mărime de 390 de lei, pentru perioada ianuarie-martie 2011.

„Indemnizația la naștere pentru un copil va constitui 2000 de lei, iar pentru fiecare copil următor va fi de 2300 de lei. De asemenea, cîte 130 de lei vor primi familiile defavorizate și pensionarii, pentru perioada rece a anului”, a declarat Buliga.

Banii vor putea fi încasați peste două săptămîni de la oficiile poștale, iar persoanele ce fac parte din categoriile sus-numite nu vor trebui să prezinte nici un act suplimentar, deoarece dreptul la compensația socială unică va fi stabilit de către Casa Națională de Asigurări Sociale(CNAS), în baza listei electronice a beneficiarilor.

„Persoanele care nu se regăsesc în liste să se adreseze la CNAS și vor fi introduse în listele suplimentare, să nu intre în panică”, a atenționat președintele CNAS, Maria Bortă.

Potrivit statisticilor Ministerului Muncii Protecției Sociale și a Familiei, veniturile Bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2011 constituie circa 9 miliarde 163 de milioane de lei.

Serviciul Vamal începe lupta cu mașinile străine mai vechi de 7 ani

Este vorba de mijloacele de transport cu numere lituaniene și bulgare, care au invadat în ultima perioadă străzile noastre. Conform modificărilor operate la Codul vamal, proprietarii acestor vehicule vor fi obligați să le scoată din țară în termen de trei luni și vor putea intra în Moldova abia peste 9 luni.

Pînă în prezent, mașinile mai vechi de 7 ani, importate din Lituania și Bulgaria, erau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova în termen de 3 luni, după care, acestea erau reintroduse în țară în aceeași zi pentru încă 90 de zile.

Cel mai des sînt aduse în țară mașini cu numere de Lituania și Bulgaria. O altă încălcare menționată de vameși o constituie procurile false. Astfel, numai în ultima lună au fost reținute în jur de 40 de autovehicule cu procuri false.

O altă schemă frauduloasă de introducere a mașinilor este declararea neautentică a tipului mijlocului de transport. Astfel, jeepurile care nu trebuie să depășească termenul de 7 ani sînt declarate ca mașini de marfă, care pot avea termenul de 10 ani, iar costurile de import pentru acestea sînt mai reduse.

Potrivit Codului vamal, declararea falsă a tipului vehiculului se pedepsește cu confiscarea mijlocului de transport și privațiune de libertate pînă la 10 ani.

Actual**Ministrul Justiției a discutat cu ambasadorii Marii Britanii și Suediei despre avansarea Republicii Moldova în negocierile cu Uniunea Europeană la capitolul drepturile omului**

La 4 aprilie 2011, ministrul Justiției, Alexandru Tănase, a avut o întrevedere cu ambasadorii Marii Britanii și Suediei în Moldova, E.S. Keith Shannon și Ingrid Tersman.

În cadrul întrevederii, Alexandru Tănase a discutat cu cei doi diplomați despre situația drepturilor omului în Republica Moldova, din perspectiva apropiatei runde a Dialogului structurat în domeniul drepturilor omului dintre statul nostru și Uniunea Europeană.

În acest context, un subiect aparte l-a constituit legislația antidiscriminare. Diplomații europeni au salutat proiectul Legii privind combaterea discriminării, elaborat de Ministerul Justiției, pe care l-au apreciat ca fiind unul de o calitate înaltă, și au insistat asupra necesității adoptării acesteia pentru alinierea la standardele democratice europene.

În aceeași ordine de idei, cei doi ambasadori și-au declarat disponibilitatea de a continua să acorde întregul suport necesar pentru sensibilizarea populației și a clasei politice în



domeniul drepturilor omului și pentru avansarea țării noastre pe calea respectării drepturilor omului în conformitate cu standardele europene.

Reformarea justiției în Republica Moldova se va produce în momentul în care va exista conjunctură și voință politică

Ministrul Justiției, Alexandru Tănase, a explicat că reformarea justiției în Republica Moldova se va produce în momentul în care va exista conjunctură și voință politică. Deocamdată, Tănase vorbește despre decuplări politice în cadrul alianței de guvernare, care vor ieși la iveală în momentul în care AIE se va destrăma.

„Cred că atunci cînd se va destrăma alianța, lumea va putea vorbi. Acum este riscant.

Nu că ar fi un secret, dar și așa lucrurile merg prost și nu ar fi cazul să le complicăm și noi. Schimbările în justiție înseamnă, mai întîi de toate, schimbările de oameni. Nici o lege, cît de bună ar fi ea, nu-ți produce un efect, dacă ai un judecător corupt sau incompetent. Nimic n-ai făcut. La capitolul ăsta avem nevoie de voință politică”, a declarat ministrul.

Tănase este convins că sistemul va fi curățat de judecători corupți în 8-9 luni de zile

doar dacă va exista o voință de fier la nivelul majorității parlamentare și la nivelul instituției prezidențiale.

„Noi trebuie să dăm afară cel puțin 70-80 la sută din judecătorii Curții Supreme de Justiție. Altfel nu faci nimic. Sigur că proiectul ăsta fără un sprijin politic parlamentar nu ai cum să-l demarezi. Reformele țin de competențe, ca să nu mai fie Curtea Supremă unica instanță care decide, să se facă justiția ca în toată lu-

mea, în judecătorii”, a explicat șeful Justiției.

„Atunci cînd nimeni absolut nu va mai pune mîna pe telefon și nu va încerca să-și rezolve problemele recurgînd la serviciile unui sau altui judecător și cînd angajamentul de a da afară pe toți cei care sînt analfabeți, corupți va fi unul absolut de nezdruccinat, cei care vor rămîne în sistem vor accepta noile valori sau valorile normalității”, s-a declarat convins Tănase.

PLĂCILE DE ÎNMATRICULARE A AUTOMOBILELOR ÎN MOLDOVA SE VOR IEFTINI

Prețurile pentru plăcile de înmatriculare a automobilelor în Moldova se vor micșora, a anunțat ministrul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Pavel Filip, care a efectuat recent o vizită de documentare la Biroul de înmatriculare a transportului din Chișinău.

El a spus că ministerul a elaborat un proiect de Hotărîre de Guvern, care prevede selectarea în cadrul unui concurs a agenților economici pentru producerea plăcilor de înmatriculare auto.

„Acest lucru va permite

ment se examinează posibilitatea rezilierii contractului cu firma „Artmet”, care din 2001 deține dreptul exclusiv de a fabrica plăci de înmatriculare auto pînă în anul 2015.

„Trebuie să recunoaștem, cu regret, că ne confruntăm cu o situație clasică în Moldova, cînd un grup de persoane parazitează pe seama cetățenilor”, susține ministrul.

Filip a solicitat Centrului Resurselor Informaționale de Stat „Registru” să anuleze ordinul potrivit căruia, după schimbarea proprietarului oricărui mijloc de transport, se impune reînregistrarea acestuia și, respectiv, schimbarea plăcuțelor cu numere de înmatriculare.

„Începînd cu această săptămînă cetățenii vor decide de sine stătător



asigurarea unor prețuri accesibile pentru cetățeni și a unor plăci mai sigure și, prin urmare, liberalizarea acestei pieți”, a spus el, menționînd că în România, costul plăcilor de înmatriculare este de trei ori mai mic decît în Moldova.

Potrivit lui Filip, la mo-

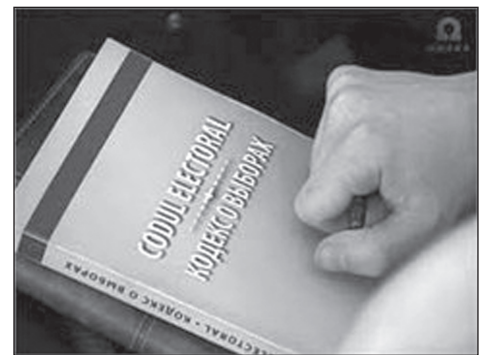
dacă doresc sau nu să schimbe numerele de înmatriculare a vehiculului în momentul cînd îl procură”, a spus el.

Precizăm că anual în Moldova sînt eliberate peste 60 mii de plăcuțe de înmatriculare auto. Costul unei plăci este de 390 de lei (23 euro).

Codul electoral a suferit noi modificări

Parlamentul a votat recent proiectul de lege pentru modificarea Codului electoral. Candidații la alegerile locale nu vor mai avea pe perioada campaniei electorale timp gratuit de antenă la postul de radio și televiziunea publică. Anterior, în lege era stipulat că radiodifuzorul public trebuie să acorde tuturor concurenților electorali cîte un minut gratuit de emisie.

Amintim că despre introducerea unor amendamente în Codul electoral a menționat președintele Parlamentului, Marian Lupu, în cadrul unei emisiuni televizate. Tot cu această ocazie, oficialul a recunoscut că



partidele din cadrul Alianței pentru Integrare Europeană au încălcat legislația stabilind ziua alegerilor locale pe 5 iunie.

În acest sens, din legislația electorală a fost exclusă prevederea potrivit căreia, mandatul aleșilor locali începe din ziua validării. Astfel, mandatele primarilor și consilierilor se vor considera expirate după 4 ani de la data alegerilor și nu de la intrarea lor în funcție.

O altă modificare a Codului electoral ține de amînarea implementării Registrului Electronic al alegătorilor pînă în anul 2015. Inițial se prevedea că acest registru va fi implementat pînă în 2011. Inițiatorii proiectului de lege susțin că modificările vin să optimizeze și să corecteze unele procedee tehnice electorale ce vizează în mod special alegerile locale.

Fracțiunea PCRM nu a susținut modificările la Codul electoral. Deputatul Sergiu Sîrbu a declarat că modificările date sînt prea grăbite și reprezintă, de fapt, o schimbare a regulilor de joc. Parlamentarul a amintit că organismele internaționale, inclusiv, Comisia de la Veneția, nu recomandă modificări la legislația electorală în ajunul campaniilor electorale.

Solicitat de jurnaliști să dea o apreciere modificărilor operate la Codul electoral, președintele Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan, a declarat că proiectul de lege votat recent a fost așteptat de multă vreme de către instituția pe care o conduce.

O NOUĂ ETAPĂ ÎN CARIERA PROFESIONALĂ A CANDIDAȚILOR LA FUNCȚIILE DE JUDECĂTOR ȘI PROCUROR

Dimensiunea cu care se măsoară nivelul democrației într-o țară reprezintă, în același timp, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fapt pentru care numai un corp de judecători și procurori bine pregătiți, numiți în funcții pe principii de transparență și echitate, este capabil să asigure exercitarea reală a acestor drepturi, în special dreptul la un proces echitabil menit a fi pe deplin respectat în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale. Aplicarea corectă a cadrului legislativ național și internațional, nivelul profesional cu înalte standarde etice și morale, înalta responsabilitate și vigilență constituie pilonii sporirii calității, transparenței și eficacității actului de justiție.

Recent, la Institutul Național al Justiției a avut loc festivitatea organizată cu prilejul finalizării oficiale a studiilor și înmînarea atestatelor absolvenților celei de-a treia promoții a acestei instituții –

istoria întregului sistem judecătoresc... În acest context, activitatea Institutului Național al Justiției, ca instituție publică în sistemul de drept al țării noastre, confirmă o dată în plus, atașamentul

a capacităților profesioniștilor din domeniul justiției, de către Departamentul de Justiție al SUA/OPDAT.

Cu o prestație deosebită pe parcursul studiilor de formare inițială s-au

roa a fost posibilă datorită susținerii Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova, Programului Preliminar de Țară al „Fondului Provocărilor Mileniului” pentru Buna Guvernare și Proiectului Comun al Comisiei Europene și Consiliului Europei.

„V-ați ales o profesie interesantă, necesară societății și, în același timp, cu o înaltă responsabilitate” a afirmat în cuvîntul său de salut Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Timofte, apreciind la justa valoare pregătirea pe care au avut-o audienții în cadrul Institutului în vederea respectării tuturor rigorilor



reprezintă „un bun început a activității profesionale a absolvenților acestei instituții într-o perioadă fierbinte”, datorită șirului de reforme care au demarat în domeniul justiției.

„Meseria de judecător este una foarte importantă care, pe lângă un statut aparte, implică și o responsabilitate enormă, deoarece anume judecătorii decid asupra drepturilor și libertăților cetățenilor, decid soarta oamenilor, asupra priorităților acestora” a afirmat Ministrul Justiției.

Cu un cuvînt de felicitare a venit și absolventul celei dintîi promoții a INJ, Alexandru Spoială, care în prezent deține funcția de judecător la Judecătoria Ciocana, dorindu-le absolvenților mult succes pe tărîmul profesional.

Adriana Bețșor, candidat la funcția de procuror și Igor Chiroșca, candidat la funcția de judecător, au ținut să aprecieze în discursurile lor prezența acestui eveniment, exprimînd omagii și gratitudini

optime, a unui proces de studiu corespunzător celor mai înalte standarde.

Absolvirea Institutului Național al Justiției este semnificativă, dar la fel de semnificative au fost și cele 18 luni pe parcursul cărora cei 9 candidați la funcția de judecător și 29 la funcția de procuror au urmat cursurile de formare inițială asigurate de INJ în vederea inițierii în profesie și pregătirea fundamentală la cele 13 discipline prevăzute în Planul de învățămînt pentru cursurile de formare inițială 2009-2011, coordonat cu Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală și aprobat de Consiliul INJ.

Pînă în prezent, 106 audienți au absolvit Institutul Național al Justiției, dintre care 28 - candidați la funcția de judecător și 78 - la funcția de procuror. Astfel, completarea funcțiilor de procuror și judecător cu absolvenții INJ influențează pozitiv imaginea justiției naționale, iar rezultatele obținute în acest sens cu siguranță contribuie



candidați la funcțiile de judecător și procuror. Evenimentul a fost onorat de prezența Ministrului Justiției, Alexandru Tănase, Procurorului General, Valeriu Zubco, Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor, Iurie Garaba, Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Timofte, Președintelui Consiliului INJ, Gheorghe Crețu, precum și membri ai Consiliului INJ, formatori INJ și alte personalități, care nu au ezitat să exprime cuvinte sincere de felicitare celor care, conștienți de simțul responsabilității, au decis să îmbrățișeze una dintre cele mai nobile și responsabile profesii care se bucură de o atenție și semnificație sporită în societate – cea de judecător și procuror.

Cu ocazia inaugurării evenimentului în cauză, Președintele Consiliului Institutului Național al Justiției, Gheorghe Crețu, a apreciat la cel mai înalt nivel eforturile acestei instituții în formarea inițială a audienților candidați la funcțiile de judecător și procuror.

În discursul său, Anastasia Pascari, Directorul Executiv al Institutului Național al Justiției a menționat: „Putem afirma cu certitudine că se mai înscrie încă o filă frumoasă în istoria INJ, care se încadrează perfect și în is-

Republicii Moldova față de angajamentele sale pe plan internațional ca stat-membru al Consiliului Europei, a cărei voință politică la nivel național este de a consolida autoritatea judecătorească și a organelor Procuraturii, inclusiv prin pregătirea cadrelor calificate în domeniile respective”.

Stabilirea priorităților de activitate a INJ se datorează nemijlocit relațiilor de coordonare cu Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală, Ministerul Justiției, Curtea Supremă de Justiție, alte instanțe judecătorești, instituții ale statului, precum și partenerilor internaționali, cu suportul cărora au fost implementate studii substanțiale și utile.

În acest context, Anastasia Pascari a ținut să mulțumească sincer acestor instituții, exprimîndu-și recunoștința pentru contribuția adusă întru continuitatea acestei conlucrări, fără de care activitatea Institutului ar fi fost de neconceput, inclusiv în domeniul formării inițiale. Astfel, grație sprijinului Ambasadei Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova, 4 dintre absolvenții acestei promoții, au avut fericita ocazie de a fi încadrați într-un stagiu de practică de 6 săptămîni în SUA, organizat în cadrul Programului de consolidare

prezentat absolvenții Igor Chiroșca, Irina Ulianovschi, Adriana Bețșor, Dumitru Obadă, Octavian Iachimovschi, Mihail Bușuleac, Ghenadie Mîra, Lucia Popescu, Gheorghe Iapără și alții.

Succesul obținut de au-

prevăzute de funcția aleasă, fapt care le va permite să-și îndeplinească obligațiunile la cel mai înalt nivel.

„Îmi exprim speranța că promoția de anul acesta va fi mai bună decît precedentele două pentru că, din



dienții INJ se datorează și formatorilor din cadrul acestei instituții, care nu au ezitat să-și împărtășească cunoștințele și experiența în domeniu, inclusiv la elaborarea curriculum-ului și suporturilor de curs la aceste discipline, menite să aprofundeze cunoștințele candidaților, editarea, elaborarea și publicarea că-

momentul cînd veți fi numiți în funcția de procuror sau judecător, depinde numai de voi, de ținuta voastră profesională și morală... Sper că sînteți acele persoane care veți aduce un suflu și o imagine nouă justiției”, a subliniat în discursul său Procurorul General. În opinia lui Valeriu Zubco, evenimentul

tuturor celor care au contribuit la formarea candidaților ca viitori profesioniști de carieră, partenerilor naționali și internaționali, membrilor Consiliului INJ, formatorilor INJ, inclusiv administrației și întregului personal al INJ, care au depus eforturi în vederea creării unor condiții

la înfăptuirea unei justiții viabile, transparente, echidistante și eficiente.

Ecaterina FISTICAN,
consultant în Secția
abilități non-juridice,
relații cu publicul
și editări,
Institutul Național
al Justiției

• Tribuna viitorilor juriști

Legea nediscriminare și consecințele adoptării ei



Irina BATIN,
Studentă anul II,
Facultatea de drept, USM

Guvernul a aprobat la data de 17 februarie, controversatul proiect de Lege privind prevenirea și combaterea discriminării, care conține în articolul 1 și sintagma „orientare sexuală”. Aceasta oferă homosexualilor un spectru larg de posibilități, cum ar fi demonstrațiile publice, accesul în școli, participarea la elaborarea programului de învățământ în vederea cultivării toleranței față de minoritățile sexuale etc. Proiectul de Lege nediscriminare a fost prezentat spre adoptare Parlamentului.

Pe hirtie legea arată bine și parcă ar avea un scop nobil, dar din experiența țărilor europene care au adoptat acest

proiect de lege observăm că consecințele sînt grave și că vor lovi puternic în instituția familiei și vor afecta dezvoltarea viitoare a țării noastre sub mai multe aspecte.

Dacă în țările europene, această lege a reprezentat doar o premisă pentru adoptarea altor legi care dădeau drepturi foarte largi homosexualilor, proiectul de lege propus în țara noastră deja oferă homosexualilor multe posibilități. Deci ceea ce s-a înfăptuit treptat în țările europene, la noi urmează să se întâmple brusc, printr-o singură lege, iar lucrurile se pare că nu se vor opri aici.

Una din prevederile cele mai periculoase ale acestui proiect este articolul 11, care reglementează nediscriminarea în domeniul învățământului. Aliniatul întâi al acestui articol prevede că instituțiile de învățământ trebuie să asigure nediscriminarea prin acces liber la învățământ, evaluarea corectă, dar și prin elaborarea materialelor didactice și a programelor de studiu, care să educe copiii și tinerii în a avea o atitudine tolerantă față de aceste minorități, care reprezintă homosexualitatea, transexualitatea, lesbianismul și bisexualismul ca fenomene

normale și morale. Tot acest articol prevede că și cadrele didactice vor trebui să treacă o instruire specială în acest sens. De asemenea, ultimul punct al acestui aliniat mai prevede realizarea în comun cu autoritățile abilitate și în colaborare cu alte organizații din domeniu, a programelor educaționale pentru copii și părinți.

Prevederile acestui articol sînt periculoase și vor avea ca efect îndocrinarea profesorilor, a copiilor și a părinților cu privire la fenomenul homosexualității prezentându-l ca unul normal și moral, ceea ce legea numește educare, instruire, sensibilizare și conștientizare. Lucrul acesta deja se întâmplă în țările în care a fost adoptată legea în cauză. Astfel, în Marea Britanie copiii sînt învățați din așa cărti ca „King & King”, „Mamy mama and me” ș.a.m.d. De curînd, în România a fost disponibilizat un astfel de ghid pentru profesori, prin care se încearcă să se aducă informații despre homosexualitate în mediul școlar. În manual profesorii sînt sfătuiți cum ar trebui să organizeze familiarizarea elevilor cu opțiunea homosexuală, descrierea acesteia ca pe ceva firesc, normal.

Nu lipsesc nici unele exerciții pentru elevi, pentru ca aceștia să-și poată defini orientarea sexuală.

Proiectul de lege mai reglementează nediscriminarea și în domeniul muncii, chiar dacă Codul muncii al RM și Convențiile OIM, ratificate de RM, sînt previzibile și suficiente în acest sens.

Ultimul domeniu reglementat de această lege este cel al serviciilor și bunurilor. În ceea ce privește acest segment, propunerea legislativă conține elemente ale unor directive care nu au fost adoptate de UE, dar provin dintr-o directivă UE foarte controversată ce se concentrează asupra tratamentului egal în domeniul oferirii de bunuri și servicii. Însă, datorită conținutului său controversat, nu a fost aprobată de către UE.

În ceea ce privește domeniul muncii și al oferirii de bunuri trebuie de adăugat că orientarea sexuală este ceva ce ține de viața privată a omului, care este protejată de articolul 28 din Constituția RM, și nu este nici un criteriu de selectare al angajaților și nici ceva evident, decît doar în cazul în care persoana intenționează să expună acest lucru, ca mai apoi în baza acestei legi

să învinuiască angajatorul sau prestatorul de servicii de discriminare. Acesta ar urma să fie amendat conform proiectului de modificare al Codului penal care însoțește acest proiect de lege, persoana fizică - pînă la 10 000 de lei și persoana juridică - pînă la 30 000 de lei.

Proiectul în sine reprezintă rezultatul implementării directivei UE nr. 43 și 78, o implementare deloc reușită, deoarece depășește cu mult cerințele acestor două directive și scapă o prevedere extrem de importantă. Prima directivă reglementează nediscriminarea doar în baza principiilor de origine etnică și rasă, iar cea de-a doua - doar în domeniul muncii, prevederile căreia se conțin în legislația muncii a RM și care nu mai necesită o implementare.

Legea stipulează situațiile care nu se consideră a fi discriminării și aici ar trebui să fie inclusă o situație de excepție, care este prevăzută în directiva 78 a UE, dar care lipsește în proiectul dat, și anume o excepție/scutire pentru domeniul religios. Aceasta pentru a se asigura că bisericele și organizațiile religioase își păstrează dreptul de a angaja persoane care

sînt potrivite pentru a lucra în instituții/organizații religioase. În propunerea legislativă moldovenească lipsește această parte esențială a directivei pe care își propune, de altfel, să o implementeze.

Din punct de vedere procedural și instituțional, legea prevede înființarea unui consiliu, care ar fi înzestrat cu atribuții foarte largi și nu tocmai în sens pozitiv. Astfel, acesta urmează să examineze corespunderea legislației în vigoare standardelor nediscriminatorii, reprezentînd, în felul acesta, baza adoptării de noi legi pînă se va ajunge la modificarea substanțială a legislației, așa cum ne arată și experiența țărilor europene. Printre atribuțiile sale, consiliul ar mai avea și inițierea propunerilor de modificare a legislației în vigoare, adoptarea de avize consultative privitor la conformitatea proiectelor de acte normative cu legislația în domeniul nediscriminării, astfel încît orice proiect de act normativ să treacă prin acest „filtru de control al nediscriminabilității”, monitorizarea modului de implementare a legislației în domeniu, examinarea plîngerilor, a cauzelor contravenționale și aplicarea sancțiunilor contravenționale etc.

O speranță pentru copiii cu dizabilități din Moldova

Copiii cu dizabilități din Moldova au acum șanse reale de a se încadra în societate, de rînd cu ceilalți micuți de vîrsta lor. Chiar dacă nu vom asista la schimbări substanțiale în viitorul apropiat, copiii mai puțin obișnuiți pot spera că într-o zi, amintirile că au fost cîndva marginalizați, vor părea doar un vis urît - vor ține de domeniul trecutului.

Speranța vine de la organizația cu aceeași denumire, care a implementat, în perioada 2006-2011, proiectul „Incluziunea educațională a copiilor cu dizabilități în Republica Moldova”, cu suportul financiar al DFID Marea Britanie. Acesta a fost finalizat de curînd, iar rezultatele pozitive obținute cu greu ar putea fi trecute cu vederea. Totalizările au fost făcute recent, în cadrul unei conferințe de presă.

Potrivit reprezentanților Centrului „Speranță”, pe parcursul a cinci ani, perioada de implementare, în Republica Moldova s-a desfășurat o serie de activități ce au avut drept scop creșterea numărului copiilor cu dizabilități incluși în școlile de cultură generală prin oferirea serviciilor de suport. Printre aceste servicii se numără: cadru didactic de sprijin, asistenți personali, servicii de transport. Tot-

tele în spațiul public și în diferite instituții, etc.

Astfel, în perioada implementării proiectului, peste 420 de copii cu dizabilități din orașele și sa-

arată că achiziția de cunoștințe într-un mediu social incluziv este mult mai calitativă decît în medii segregative. Aceasta este benefică atît pentru copiii cu dizabilități, cît și pentru ceilalți copii”, a subliniat Lucia Gavriliță. Potrivit sursei citate, educația copiilor cu dizabilități în școli de cultură generală este un drept consfințit în Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, care a fost ratificată de către Republica Moldova la 9 iulie 2010.



tele moldovenești au fost susținuți în procesul de incluziune școlară. Cel mai important însă este faptul că în Republica Moldova s-a reușit dezvoltarea practicilor pozitive în educația incluzivă în 32 de instituții educaționale generale.

În opinia Luciei Gavriliță, director executiv al Centrului „Speranță”, copiii cu dizabilități necesită să fie școlarizați în instituțiile generale de învățământ. „Mai multe studii

Tatiana Jalbă, coordonatorul proiectului „Incluziunea educațională a copiilor cu dizabilități în Republica Moldova”, a ținut să menționeze că „prezentul proiect a constituit o oportunitate de a demonstra faptul că fiecare copil, indiferent de abilități sau dizabilități, își poate exercita dreptul la educație într-un mediu incluziv, iar serviciile de suport sînt cîteva dintre factorii-cheie în incluziunea școlară și socială de calitate, alături de pregătirea cadrelor didactice și asigurarea accesibilității în cadrul instituțiilor de învățământ”.

Dreptul menționează că „Speranța” este un centru de promovare a incluziunii sociale și a oportunităților egale pentru persoanele cu dizabilități.

Lilia DUMINICA

Rata șomajului în continuă creștere - a depășit cifra de 7%

Rata șomajului la nivel de țară a înregistrat valoarea de 7,4%, fiind în creștere cu 1,0% față de anul precedent. S-au înregistrat de asemenea disparități semnificative între rata șomajului la bărbați - 9,1% și la femei - 5,7%.

Conform Biroului Național de Statistică, în anul 2010, populația economic activă a Republicii Moldova a constituit circa 1235,4 mii de persoane, fiind în scădere față de anul precedent (-2,4%). Această descreștere se datorează diminuării cu 41 de mii a numărului persoanelor ocupate. Populația ocupată a constituit circa 1143,4 mii de persoane, fiind în descreștere (-3,5%) față de 2009.

Potrivit sursei, după nivelul de instruire, persoanelor cu studii medii generale și profesionale le-a revenit 45,0% de locuri de muncă, persoanelor cu studii superioare - 23,0%. Persoanele cu studii medii de specialitate și persoanele cu studii gimnaziale au înregistrat ponderi apropiate (15,8%, respectiv 15,6%). În rîndul persoanelor ocupate, cu studii superioare, trei din patru lucrează în localitățile urbane, iar femeile reprezintă mai mult de jumătate (55,4%).

Informațiile prezentate au fost obținute prin anchetele trimestriale desfășurate în anul 2010 pe eșantioane trimestriale a cîte 12 000 gospodării. Estimatorii pentru anul 2010 au fost calculați ca medii anuale în baza a patru trimestre, rata de răspuns fiind de 93,6%.



odată, s-a reușit pregătirea mediului de învățare prin instruirea pedagogilor în procesul de lucru cu copiii cu dizabilități, construirea adaptărilor arhitecturale, pentru facilitarea accesului copiilor utilizatori de scaun cu ro-

Reformarea și demilitarizarea MAI – o necesitate în procesul liberalizării regimului de vize cu UE

Combaterea corupției, a migrației ilegale, a traficului de organe și persoane, și în general respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului constituie factorii indispensabili procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, prin urmare și liberalizării regimului de vize etc. Toate acestea nu pot fi realizate fără implicarea organelor care se află în relație cu factorii specificați anterior. Deși demilitarizarea

managementului integrat al frontierei și în sfera menținerii ordinii publice, reforma Internelor este inevitabilă. O demilitarizare a MAI înseamnă că de grade specifice vor beneficia doar cei implicați nemijlocit în activitatea polițienească. Potrivit concepției noi a MAI, carabinierii vor fi cei care vor avea drept sarcină exclusivă apărarea ordinii publice. Aceștia vor fi angajați în bază de contract, pe principii de profesionalism, excluzând recruții din

atribuția de acordare a permiselor de conducere de la Întreprinderea de Stat „Registru” la MAI.

Totodată, e necesară transferarea Serviciului Grăniceri sub egida MAI, ceea ce va asigura eficiența procesului de management integrat al frontierei și al sarcinilor legate de executarea obligațiilor RM în procesele migraționale, în special în cele de readmisie, precum și de combatere a fenomenelor infracționale transfrontaliere.

respectivul minister era de fapt un centru polițienesc, cu structuri dispersate, ale căror competențe se ciocneau, fără un management centralizat. Mai mult, comunicarea acestor structuri cu populația și societatea civilă lăsa de dorit, ducând la erodarea imaginii MAI, în special după evenimentele din 7 aprilie 2009. Potrivit estimărilor reprezentanților MAI, primele rezultate palpabile ale procesului de reformare vor fi resimțite de populație abia la începutul lui 2012.

Acestea sînt principalele constatări ale Grupului de lucru în domeniul vizelor, frontierei și regiunea transnistreană al Convenției Naționale pentru Integrarea Europeană. Propunerile au fost prezentate recent în cadrul unei conferințe de presă. Recomandările reprezintă produsul unei mese rotunde la care au participat peste 30 de reprezentanți ai administrației publice centrale, societății civile, precum și un expert pe reforma Internelor din Slovacia.

Pe lângă grupul de lucru pe vize, frontiere și regiunea transnistreană, Convenția Națională pentru Integrarea Europeană mai include altele două: agricultură și dezvoltare regională; comerț, servicii, concurență. În total, vor avea loc patru runde de mese rotunde pe fiecare dintre cele



trei grupuri de lucru, prima rundă fiind deja finalizată în februarie 2011. Fiecare masă rotundă la care se întrunesc experții este urmată de o conferință de presă, unde sînt prezentate public recomandările de politici. Acest format este unul care reușește să permită atingerea consensului dintre autorități și societatea civilă pe formula politicilor care urmează a fi puse la punct și totodată în practică pentru a apropia Republica Moldova de Uniunea Europeană.

Proiectul „Convenția Națională pentru Integrarea Europeană” este implementat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale

(IDIS) „Viitorul”, Asociația pentru Politică Externă și Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, cu susținerea financiară a Ministerului Afacerilor Externe al Slovaciei. Scopul inițiativei este de a stimula dezbateri ample și de a formula recomandări pentru structurile guvernamentale, cu participarea societății civile, în vederea adoptării și implementării acquis-ului comunitar în Republica Moldova. Proiecte similare și-au demonstrat deja eficiența în Republica Slovacă, Serbia și Bosnia și Herțegovina. Paralel, un asemenea proiect este desfășurat și în Ucraina.

Cor. Dreptul



și reformarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) nu este o condiție pentru procesul de liberalizare a regimului de vize cu UE, pentru a face față cerințelor în domeniul combaterii migrației,

acest proces. Polițiștii își vor asuma doar combaterea criminalității. Pentru a permite diviziunii responsabile de securitatea traficului rutier să controleze eficient acest sector, e nevoie de transfera

Reforma Internelor este mai mult decît necesară, legislația care reglementează activitatea polițiștilor și carabinierilor este învechită și nu corespunde nici pe departe cerințelor UE. Pînă în 2009,

Procurorul General va fi asistat de un consilier din partea UE

Procurorul General al Republicii Moldova, Valeriu Zubco, are acum un consilier pe politici din partea Uniunii Europene. Acesta a fost desemnat și prezentat Procurorului pe data de 5 aprilie curent.

Noul consilier, Holger Helmbach, a fost ales ca urmare a concursului organizat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Procuratura Generală, și coordonat de Dejan Mincic, administratorul de proiect al PNUD.

Valeriu Zubco a urat bun venit oficialului european și a ținut să mulțumească Misiunii UE și Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare că sînt alături de Procuratura Republicii Moldova în procesul de reformare și democratizare.

Consilierul, de origine germană, va munci alături de procurorii moldoveni în vederea accelerării reformelor instituționale. Și asta după ce autoritățile statului au solicitat, în luna octombrie a anului trecut, sprijinul în accelerarea asocierii și integrării țării noastre în Uniunea Europeană.

În decursul primei luni de activitate în cadrul instituției, consilierul va elabora un plan de acțiuni, reieșind din studierea sistemului și bazei normative care reglementează activitatea de procuror. Acest lu-

cru va permite, în opinia oficialului european, de a pune temelia proiectului care urmează a fi realizat pe durata unui an. Lunar, expertul va elabora rapoarte detaliate în care va menționa atît rezultatele, cît și prioritățile de viitor în vederea unei

Procuraturii, iar experiența domnului Helmbach va aduce o abordare proaspătă asupra problemelor cu care se confruntă procurorii moldoveni în activitate”, a subliniat Procurorul General.

În cadrul vizitei delegației Uni-



bune desfășurări a proiectului vizat și soluționării prin colaborare a inițiativelor de reformare a Procuraturii Republicii Moldova.

„Acest sprijin va fi extrem de binevenit, mai ales în condițiile actuale, cînd au fost inițiate reforme solide în cadrul sistemului

nii Europene la Procuratura Generală, Valeriu Zubco și-a exprimat convingerea că expertul va corespunde așteptărilor instituționale, din moment ce a trecut o selecție riguroasă de cereri parvenite de la specialiști din diverse state europene.

Lilia DUMINICA

Dorin Chirtoacă vrea o susținere mai mare din partea Procuraturii

Actualul primar al Capitalei, Dorin Chirtoacă, își dorește o susținere mai mare din partea Procuraturii Generale. Asta pentru a-i putea demite pe funcționarii corupți sau cei care nu merită să activeze în cadrul administrației publice locale.

Acesta a vorbit despre imposibilitatea de a-i demite în cadrul unei emisiuni televizate. „Timp de 4 ani am dat afară aproape 10 persoane, inclusiv membri ai PL. Din păcate, judecata îi restabilește în funcție. Această situație oferă un exemplu și pentru ceilalți, care fac la fel. După aceasta trebuie să lucrezi cu ei. Avem nevoie de o balanță. Nu-i poți demite, pentru că ulterior aceștia să se întoarcă pe cale de judecată”, a declarat edilul Capitalei.

Potrivit lui, acesta are nevoie de o implicare mai mare a Procuraturii Generale pentru ca persoanele demise să nu mai poată reveni în funcție pe cale de judecată.

Întrebat despre situația din parcul Valea Morilor, Dorin Chirtoacă declară că totul decurge conform graficului. „Eu nu am spus că la 1 aprilie va curge apa în parcul Valea Morilor, dar că vor fi terminate lucrările de amenajare a lacului. Așa și este, am terminat amenajarea și examinăm posibilitatea ca în următoarele săptămîni să dăm drumul la apă”, a mai subliniat primarul liberal.

Marian Lupa a promulgat Legea privind transmiterea datelor cu caracter personal către Muzeul Holocaustului din SUA

Președintele interimar al Republicii Moldova, Marian Lupa, a emis decretul pentru promulgarea Legii privind transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal către Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite ale Americii, potrivit Secției relații cu mass-media a Legislativului.

Conform legii, în scopul cercetării științifice privind Holocaustul și istoria comunității evreiești, prin derogare de la prevederile art. 16 al Legii nr. 17-XVI din 15 februarie 2007, cu privire la protecția datelor cu caracter personal, se permite transmiterea transfrontalieră Muzeului Memorial al Holocaustului din Statele Unite ale Americii a datelor cu caracter personal (din perioada anilor 1933-1945), prelucrate de Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova.

Legea a fost adoptată în urma încheierii Acordului între Muzeul Memorial al Holocaustului din SUA și Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova, semnat la 20 ianuarie 2010 la Washington. Datele respective urmează a fi transmise în vederea studierii crimelor care au avut loc în perioada celui de-al doilea război mondial.

• La solicitarea cititorilor

Condițiile de muncă ale condamnaților

Conform prevederilor Codului de executare, condamnatul poate fi antrenat la muncă ținându-se seama de starea lui fizică și psihică constatată de către medic. El poate fi antrenat la munca social-utilă remunerată în producție, ținându-se cont de aptitudinile lui și, în măsura posibilității, de specialitate. Condamnatul poate fi antrenat la munci neremunerate. Muncile neremunerate sînt lucrările de îngrijire și amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de

lor, în lucrările de deservire a instituțiilor penitenciare, la întreprinderile din cadrul sistemului penitenciar, precum și la alte persoane fizice sau juridice indiferent de forma de proprietate. Constituie antrenare în muncă în penitenciar, muncile remunerate prestate de către condamnați în celule, nemijlocit pe teritoriul penitenciarului, în sectoarele izolate ale penitenciarului, în atelierele de producere sau în gospodăriile auxiliare aflate pe teritoriul penitenciarului sau în afara acestuia, unde

intenționată, săvîrșită în perioada executării pedepsei, cei bolnavi de tuberculoză în formă activă, care nu au urmat tratamentul complet al bolii venerice, alcoolismului, toxicomaniei, narcomaniei, care suferă de tulburări psihice, ce nu exclud responsabilitatea, nu pot fi antrenați în munci remunerate în sectoarele izolate ale penitenciarului aflate în afara acestuia și la obiectivele la care nu sînt asigurate paza și supravegherea permanentă a condamnaților. În baza contractului încheiat între administrația penitenciarului și persoane fizice sau juridice, condamnații pot fi antrenați într-o muncă remunerată în afara penitenciarului, în condițiile Codului de executare. Timpul de lucru și de odihnă al condamnatului se stabilește în conformitate cu legislația muncii. Evidența timpului de muncă se ține conform instrucțiunii aprobate de Departamentul instituțiilor peniten-

ciare. Munca condamnaților se organizează și se desfășoară cu respectarea prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, ale altor acte normative în domeniul securității și sănătății în muncă. Munca condamnaților la pedeapsa închisorii se retribue în conformitate cu legislația muncii. Salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decît salariul minim pe țară, luîndu-se în considerare indexările și majorările stabilite. Cuantumul minim al salariului este garantat condamnaților numai cu condiția executării de către ei a obligațiilor (normelor) de muncă în orele de program stabilite de legislație și de contract. În cuantumul minim al salariului nu se includ suplimentele, sporurile la salariu, premiile, precum și celelalte recompense. Salariul condamnatului se transferă pe contul lui de peculiu. Reținerile din salariul condamnatului în temeiul documentelor executorii nu pot depăși 75% din cîștigul lunar. Din salariul condamnatului nu pot fi reținute cheltuielile pentru întreținerea lui în decursul executării pedepsei, inclusiv pentru alimentație, îmbrăcăminte și asistență medicală, cu excepția cazului cînd condamnatul poate fi obligat să suporte cheltuielile legate de tratamentul automutilării intenționate. Condamnații nu răspund pentru pagubele provocate de uzul normal al bunurilor predate în folosință sau pentru cele provenite din riscul normal al muncii. Indiferent de mărimea reținerilor, la contul de peculiu al condamnatului se transferă cel puțin 25% din cîștigul lunar. Condamnatul poate expedia mijloacele bănești aflate la contul lui de peculiu soțului, unei rude apropiate sau unei alte persoane.

Condamnatul care este antrenat la munci remunerate cel puțin 6 luni are dreptul la concediu neremunerat cu durata de 12 zile calendaristice. Condamnatul care execută pedeapsa într-un penitenciar de tip deschis poate beneficia, pe perioada concediului, de dreptul de a se deplasa în afara penitenciarului. Condamnatului care nu încalcă regimul de deținere și îndeplinește conștiincios sarcinile de producție i se pot compensa privilegiat 3 zile din durata pedepsei cu 2 zile de muncă, iar condamnatului antrenat la lucrări subterane sau la lucrări cu condiții grele și nocive de muncă, potrivit listei de munci și profesii aprobate de Guvern - 3 zile din durata pedepsei cu o zi de muncă. Calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă se efectuează lunar și se aprobă de către șeful penitenciarului.



trași și medico-sanitare de deținere. La munca neremunerată condamnatul este, de regulă, antrenat în afara orelor de lucru, cel mult 2 ore pe zi, însă nu mai mult de 10 ore pe săptămînă. Condamnații care au împlinit vîrsta de pensionare și condamnații invalizi de gradul I și II sînt antrenați la muncă la dorință. Guvernul stabilește lista lucrărilor și funcțiilor pentru exercitarea cărora este interzisă antrenarea condamnaților la pedeapsa închisorii, inclusiv a minorilor și femeilor.

În funcție de categoria penitenciarului și regimul de deținere, condamnații sînt antrenați în munci remunerate în penitenciare sau în afara acestora, în sectoarele, atelierele de producere sau gospodăriile auxiliare ale penitenciare-

este asigurată paza și supravegherea permanentă. Muncile prestate de condamnați nu constituie relații individuale de muncă în sensul legislației muncii. Preveniții, condamnații la pedeapsa închisorii în penitenciarele de tip închis sau semiînchis aflați în regim inițial, precum și condamnații la pedeapsa detențiunii pe viață pot fi antrenați în munci remunerate doar în celule sau în ateliere special amenajate în acest scop. Condamnații care au săvîrșit infracțiuni ce constituie recidivă periculoasă sau deosebit de periculoasă, care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, care se află în penitenciarul respectiv mai puțin de 6 luni, care au sancțiuni disciplinare nestinse, pentru infracțiune

este asigurată paza și supravegherea permanentă. Muncile prestate de condamnați nu constituie relații individuale de muncă în sensul legislației muncii. Preveniții, condamnații la pedeapsa închisorii în penitenciarele de tip închis sau semiînchis aflați în regim inițial, precum și condamnații la pedeapsa detențiunii pe viață pot fi antrenați în munci remunerate doar în celule sau în ateliere special amenajate în acest scop. Condamnații care au săvîrșit infracțiuni ce constituie recidivă periculoasă sau deosebit de periculoasă, care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, care se află în penitenciarul respectiv mai puțin de 6 luni, care au sancțiuni disciplinare nestinse, pentru infracțiune

este asigurată paza și supravegherea permanentă. Muncile prestate de condamnați nu constituie relații individuale de muncă în sensul legislației muncii. Preveniții, condamnații la pedeapsa închisorii în penitenciarele de tip închis sau semiînchis aflați în regim inițial, precum și condamnații la pedeapsa detențiunii pe viață pot fi antrenați în munci remunerate doar în celule sau în ateliere special amenajate în acest scop. Condamnații care au săvîrșit infracțiuni ce constituie recidivă periculoasă sau deosebit de periculoasă, care au săvîrșit infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, care se află în penitenciarul respectiv mai puțin de 6 luni, care au sancțiuni disciplinare nestinse, pentru infracțiune

„Promo-Lex” știe ce măsuri de urgență trebuie să întreprindă Chișinăul în Corjova

Președintele Asociației „Promo-Lex”, Ion Manole, spune că la 5 iunie, data alegerilor locale, în localitatea Corjova ar putea să fie aplicate mai multe scenarii pentru acaparea puterii de către autoritățile neconstituționale de la Tiraspol. De aceea, Chișinăul ar trebui de pe acum să întreprindă unele măsuri, pentru că la alegeri va fi prea tîrziu, a menționat Ion Manole.

Unul dintre scenariile pe care „Promo-Lex” le consideră posibile este boicotarea alegerilor. Autoritățile de la Tiraspol nu recunosc această localitate ca una separată, o consideră suburbia orașului Dubăsari, respectiv o consideră sub controlul lor din 1992.

Un alt scenariu pentru Corjova ar fi comportamentul fătarnic al regimului separatist. Tiraspolul, de ochii lumii, va lăsa să se desfășoare lucrurile așa cum trebuie, adică să aibă loc alegeri în Corjova, dar va înainta o candidatură loială Tiraspolului, această persoană va fi ajutată de către cei din Tiraspol și Dubăsari să cîștige scrutinul, admite Ion Manole.

Scenariul trei, potrivit președintelui „Promo-Lex”, este cel al șantajului și este aplicat de mult timp. Tiraspolul nu renunță la cele 9 localități din stînga Nistrului aflate sub jurisdicția constituțională. Pentru acestea are un instrument foarte eficient: pachetul social-economic, mai favorabil decît cel al Chișinăului. Datorită conjuncturii politice și sprijinului din partea Federației Ruse, prețul la gaze, energia electrică și alte servicii în regiune sînt mult mai mici ca în dreapta Nistrului. Tiraspolul îi poate amenința pe locuitorii din Corjova că dacă vor ieși la

votare vor trebui să plătească aceleași tarife ca la Chișinău. De asemenea, foarte mulți locuitori din Corjova muncesc la Dubăsari. Aceștia sînt amenințați cu concedierea. Tiraspolul are foarte multe instrumente eficiente la mînă, instrumente pe care Chișinăul nu le are, a remarcat președintele „Promo-Lex”.

Potrivit lui Ion Manole, pînă acum autoritățile de la Tiraspol nu au putut să ia efectiv controlul asupra Corjovei, doar pentru că administrația publică a fost aleasă în mod democratic de către populație. „Acest fapt este unul foarte important, pe care Chișinăul nu trebuie în nici un caz să-l ignore și trebuie să întreprindă toate măsurile pentru a asigura cetățenilor și locuitorilor dreptul de a-și alege în mod democratic din nou administrația. Chișinăul nu trebuie să aștepte ziua alegerilor, pentru că atunci iar se vor produce incidente”, a spus Ion Manole.

Președintele „Promo-Lex” crede că acum este momentul în care Chișinăul trebuie să insiste pe subiectul asigurării dreptului cetățenilor de a-și alege administrația. „Dacă nu o face acum, în iunie sau la sfîrșitul lui mai va fi prea tîrziu. Chișinăul trebuie să asigure aceleași drepturi și aceleași garanții pentru cetățenii de pe întreg teritoriul țării. Dacă acest lucru nu este posibil în localitățile controlate de Tiraspol, cel puțin în localitățile din zona de securitate și în localitățile unde Chișinăul deține controlul ar trebui să fie asigurat acest drept”, a spus Ion Manole. Acesta a conchis că acțiunile ar trebui promovate cu insistență diplomatică în cadrul formatului de dialog 5+2 sau făcînd uz de alte instrumente politico-diplomatice pe care le are la îndemînă Chișinăul.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu



La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ



Sînt veteran al muncii, dar nu cunosc dacă am anumite drepturi, diferite de cele de care beneficiază toți cetățenii. Rog să fiu informat asupra tuturor drepturilor acestei categorii de cetățeni.

Vasile Ghidirim,
r-n Criuleni

Articolul 16 din Legea cu privire la veterani se referă la măsurile de protecție socială a veteranilor muncii, stabilind pentru ei următoarele drepturi:

a) facilități fiscale conform prevederilor Codului fiscal;

b) asistență medicală în conformitate cu volumul asistenței medicale prevăzute în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală și la asigurare cu medicamente specifice de bază a bolnavilor după stabilirea diagnosticului definitiv în caz de tuberculoză, boli psihice endogene, boli oncologice maligne, diabet zaharat și insipid, miastenienă, nanism hipofizat, fenilketonurie, stare după transplant renal, SIDA, sifilis, alcoolism, narcomanie și toxicomanie, conform programelor de stat prioritare;

c) bilete de tratament sanatorial, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenariat de diferite forme, o dată la trei ani în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și în alte instituții de acest tip, în condițiile stabilite de Guvern. Acest drept se extinde și asupra persoanelor care au realizat o vechime în muncă de cel puțin 35 de ani femeile și 40 de ani bărbații și care nu cad sub incidența articolului 9 din Legea cu privire la veterani. Potrivit acestui articol, veterani ai muncii sînt considerate persoanele care au fost decorate cu ordine și medalii sau care s-au învrednicit de titluri onorifice ale Republicii Moldova sau ale fostei U.R.S.S. ori de distincții departamentale și au realizat o vechime în muncă de cel pu-

țin 30 de ani femeile și 35 de ani bărbații;

d) asigurare gratuită, conform prescripțiilor medicale, cu proteze, cîrje, ghetе ortopedice, cărucioare;

e) asigurare prioritară cu medicamente din loturile de ajutoare umanitare;

f) plasare prioritară în instituțiile sociale, iar persoanele singure - la deservire la domiciliu;

g) prioritate la beneficierea de servicii în instituțiile de deservire socială, de alimentație publică, în întreprinderile gospodăriei comunale, de exploatare a spațiului locativ;

h) indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă conform legislației în vigoare;

i) formare profesională și reciclare în sistemul de stat prin intermediul oficiilor de utilizare a forței de muncă de la locul de trai;

j) asigurare a accesului liber în centrele speciale de reabilitare sau în complexele sportive pentru practicarea diferitelor genuri de sport;

k) vizitarea gratuită a Muzeului Național de Arte Plastice, Muzeului Național de Istorie, Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, Muzeului Armatei Naționale;

l) prioritate la înscriere în cooperativele de construcție a locuințelor, de construcție și exploatare a garajelor colective, a stațiilor de parcare și deservire tehnică a mijloacelor de transport, în întovărășirile pomilegumicole, la achiziționarea materialelor pentru construcția de locuințe individuale și căsuțe de vară;

m) indemnizație în caz de deces, în mărimea stabilită de Guvern.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui coupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați couponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(aprilie 2011, nr. 13(368))

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Intarc Computer”, pentru data de 14 aprilie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Liceul Internat Republican de muzică „Ciprian Porumbescu”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Liliana Andriaș

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Omniapresa”, pentru data de 18 aprilie 2011, ora 10.50, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „CONSONANȚA” privind încasarea datoriei și a penalității, sub sancțiunea examinării cauzei în lipsă.

Judecător Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului „Euroneon” SRL, pentru data de 18 aprilie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Total Leasing” SA.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător V. Orîndaș

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Ribes Trans” și a cet. Colun Serghei, pentru data de 20 aprilie 2011, ora 13.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît și intervenient accesoriu la examinarea cauzei civile a Serviciului Grăniceri a RM privind încasarea a 1981,60 euro.

Judecător I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentanților: SRL „Comedie Medie”; SRL „Astido Lux”, pentru data de 25 mai 2011, ora 10.50, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de SRL „Global Spirit”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Bolivimar-Prim”, pentru data de 23 august 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Rogob”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Menzarari Tatiana”, pentru data de 18 aprilie 2011, ora 11.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 224) unde va avea loc examinarea cererii SRL „Almaian” mun. Chișinău privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Gh. Muntean

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Carat-Trans” cu sediul în mun. Chișinău, str. Burebista nr. 38, apt. 1a, pentru data de 20 aprilie 2011, ora 10.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de SRL „Gamacolor” privind încasarea datoriei.

Judecător Z. Talpalaru

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Buzu Nicolae Andrei, pentru data de 15 aprilie 2011, ora 11.15, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Savin Natalia privind partajarea averii.

Judecător Garri Bivol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentanților: SRL „Aviatusplus” cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, or. Ialoveni, str. Nicolae Bălcescu nr.33 și ÎM „Casa Blanca IPB Grup” SRL cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. Șciusev nr. 33, pentru data de 21 aprilie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea Nataliei Coleva privind declararea contractului nul și restituirea sumei.

Judecător Ecaterina Palanciuc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ivanov Ion, pentru data de 22 aprilie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Mihalaș Olga privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ceresău Nicolae, pentru data de 4 mai 2011, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ceresău Rodica privind radierea vizei de domiciliu.

Judecător Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Lemeșcova Elena, Cheptinari Irina, pentru data de 12 mai 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Vilcu Profira privind anularea contractului.

Judecător Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cazacu Octavian, pentru data de 5 mai 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Poghircă Irina privind vânzarea apartamentului.

Judecător Ion Țurcan

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zemleacov Alexandr, cu domiciliul în mun. Chișinău, str. Ialoveni nr.102, apt. 39, pentru data de 6 mai 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Zemleacova Ecaterina privind încasarea forțată a pensiei alimentare pentru întreținerea copilului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Busuioc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Balica Serghei, pentru data de 24 mai 2011, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2038/2011 intentată de Balica Tatiana către Balica Serghei și DPDC sectorul Buiucani privind desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor.

Judecător Galina Moscalciuc

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Scorpan Marcel, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. N. Dimo nr. 13/2, apt. 60, pentru data de 4 mai 2011, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gamarț Victor privind încasarea datoriei.

Judecător Stella Bleșceaga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Popa Ion Pantelimon, pentru data de 4 mai 2011, ora 16.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Popa Ana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Nina Arabadji

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Țistoi Vasile, pentru data de 26 mai 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Țistoi Svetlana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător V. Micu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Covali Anatolie și Covali Natalia, pentru data de 30 mai 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 19) în calitate de reclamați în cauza civilă la acțiunea cet-lor: Bubuioc Tamara și Bubuioc Ion privind încasarea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Cornelia Vârlan

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Moraru Vera, pentru data de 11 mai 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Terzi Nicolai privind anularea deciziei consiliului.

Judecător Ina Dutca

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Ciobanu Valentina Nistor, domiciliată în satul Vărzărești, Nisporeni, pentru data de 26 aprilie 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir.6) în calitate de reclamată în cauza civilă nr. 2-167/2011 intentată de Ciobanu Tudor privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Diana Cristian

Judecătoria Șoldănești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bulhac Nicolae născut la 20.12.1983, oroginar și domiciliat: or. Șoldănești, str. 31 August 1989 nr. 2, apt. 22, pentru data de 27 aprilie 2011, ora 12.00, la ședința de judecată (Șoldănești, str. Victoriei nr. 18) în calitate de pîrît unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Zidu Ecaterina privind restituirea împrumutului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Ghilas

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin tel/fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în oficiile „Poșta Moldovei” sau la redacție.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicația periodică „DREPTUL”

Moldova oferă locuințe pentru refugiați pe banii UE

Pînă la sfîrșitul anului 2011 zece familii de refugiați și beneficiari de protecție umanitară în R. Moldova vor beneficia de spații locative care urmează să fie reconstruite în cadrul proiectului „Integrarea locală a refugiaților în Belarus, Moldova și Ucraina” finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implementat de Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) din Moldova.

În acest scop vor fi reconstruite fosta baie publică din comuna Mereni (Anenii Noi) și o fostă grădiniță pentru copii din comuna Rezeni (Ialoveni). Pentru lucrări vor fi alocate peste 75 000 de euro.

Un element important al proiectului constă în faptul că refugiații, aflați pe teritoriul Republicii Moldova, vor avea posibilități reale de a se angaja în cîmpul muncii, iar copiii acestora vor frecventa grădinițele și școlile de aici chiar în localitățile respective.

Judecătorii din Republica Moldova obligați să cunoască limba de stat

Judecătorii moldoveni vor fi angajați numai dacă vor cunoaște limba română, iar cei care deja activează, vor fi supuși unor atestări lingvistice. O hotărîre în acest sens a fost adoptată la 29 martie, de către Consiliul Superior al Magistraturii, după ce mai mulți cetățeni s-au plîns că unii judecători nu cunosc limba de stat, iar ei sînt nevoiți să vorbească în rusă.

„Avem o situație ieșită din comun, anormală, care necesită măsuri. Judecătorii nu cunosc limba de stat, pronunță verdictul și scriu deciziile în limba rusă, ceea ce este contrar legislației”, a explicat ministrul Justiției, Alexandru Tănase, membru CSM. Acesta a precizat că în cazul în care judecătorii vor pica testele, nu vor mai putea profesa în calitate de magistral.

Potrivit ministrului, CSM nu va mai propune în funcții judecători care nu cunosc româna, chiar dacă ei vor fi promovați pentru instanțele din localitățile cu mai mulți vorbitori de limbă rusă, ucraineană, găgăuză sau bulgară.



Aniversări

Daria SUȘCHEVICI,
judecător Centru – 50 de ani

Mult stimată doamnă Daria Sușchevici,

Pentru fiecare om, ziua în care s-a născut este una deosebită. Astfel, de o semnificație aparte sînt aceste splendide zile de primăvară pentru dumneavoastră, deoarece vă aduc în prag frumoasa sărbătoare a sufletului.

Ne bucură nespuse de mult că ați ales ca destin să slujiți cu credință legea și să apărați demnitatea umană, fapt ce vă conferă inconfundabilitatea.

Vă admirăm, vă respectăm, vă prețuim, iar aniversarea dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublimă cuvinte de felicitare. Vă dorim să aveți parte de cât mai multă sănătate, multă căldură sufletească, bunastare și împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Sergiu Brînză**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Ion Crețu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Svetlana Uzun**, judecător Taraclia; **Viorica Mihaila**, judecător Botonica; **Parascovia Terzi**, judecător CA Comrat; **Oleg Sternioală**, președintele Judecătoriei Buiucani; **Constantin Crețu**, judecător Ialoveni; **Dumitru Gherasim**, președintele Judecătoriei Bălți; **Dumitru Mîrzenco**, judecător Strășeni; **Gheorghe Muntean**, judecător JE Circumscripție; **Igor Minăscuță**, judecător Ciocana; **Oleg Cojocari**, judecător Criuleni; **Nicolae Chitoroagă**, procuror, șef interimar direcție, Procuratura Generală.

Mult stimată omagiată, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de
unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că
sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi
avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne
alături de Dvs.

Meridian juridic

A comis 28 de infracțiuni, dar avea o
grădiniță privată de succes în România

O canadiancă de origine chineză, urmărită din 2006 pentru comiterea a 28 de infracțiuni, a fost prinsă de poliștii români. Femeia, prezentată cu inițialele J.W., își deschisese o grădiniță pentru copiii chinezi în București, pe care a prezentat-o și presei drept o afacere de succes.

J.W. este urmărită internațional pentru săvîrșirea a 28 de infracțiuni, printre care producere de canabis (marijuana), posesie de canabis (marijuana) în vederea traficării, furt de electricitate, posesie de bunuri sau proprietăți a căror valoare depășește 5000 de dolari, obținute ca urmare a săvîrșirii de infracțiuni, spălare de bani etc.

Au supraviețuit numai cu apă și fulgi de
porumb, după ce au reușit să se furișeze
în seiful unei bănci

Un suedez, în vîrstă de 27 de ani, și complicele său au supraviețuit un weekend numai cu apă și fulgi de porumb, după ce au reușit să se furișeze în seiful unei bănci din Copenhaga. Cît timp au stat ascunși în bancă, tîlharii au golit 140 de seifuri pline cu bani și bijuterii. În acest timp, petrecut în subsolul băncii, cei doi hoți au folosit pungi de plastic pentru a-și face necesitățile. Cînd suedezul și complicele său au încercat să iasă din bancă, ei au fost văzuți de un agent de securitate. În încercarea de a-i distra atenția acestuia, suedezul de 27 de ani a aruncat punga plină cu urină spre bodyguard. Recipientul le-a fost însă de ajutor anchetatorilor, care au reușit cu ajutorul analizei ADN-ului găsit în urină să-l identifice pe hoț.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 9sp

Copil timid? Iată remediile!

Se face roșu ca focul cînd trebuie să spună poezioara la serbare? S-ar putea să fie timid. Nu te speria, timiditatea se vindecă dacă știi cum să intervii.

E simplu să-i pui eticheta de timid și să-l lași în voia lui. Dar începutul lui de viață înseamnă adaptare continuă la mediul înconjurător, la oameni și situații, la evenimente plăcute sau neplăcute... Prin urmare, trebuie să-l ajuți. Ești primul lui „terapeut”.

Cînd intervii?

Primele semne clare ale timidității apar în jurul vîrstei de doi ani. Dacă micuțul se agață de tine de cîte ori vede o persoană străină, dacă leagă mai greu jocul cu micuții din parc, mai ales cu cei care au performanțe peste ale lui sau care se declară „lideri” pentru că sînt mai mari, dacă preferă să se joace de unul singur și nu-ți cere să-l duci „la copii”, este aproape sigur că ai un timid pe care trebuie să-l ajuți să-și depășească temerile, reținerile, uneori chiar frica.

Și pentru că tot vorbim despre semnele timidității, trebuie să știi că ele pot îmbrăca forme destul de neobișnuite, cum ar fi agresivitatea și refuzul unor gesturi de prietenie.



Încurajează-l să socializeze!

Cea mai frecventă manifestare a timidității apare față de persoanele necunoscute. Antidotul: nu-l obliga pe cel mic să le sară în brațe.

Dimpotrivă, fă-i o acomodare treptată, în care copilul doar va asista la discuții, fără să fie solicitat să intre în dialog cu „străinii”. Poți să profiți de prezența musafirilor ca să le arăți cîteva desene și să-l lauzi pentru ele. Conversația se va lega de la sine.

Cum îl faci să aibă încredere?

Timiditatea vine, de cele mai multe ori, din neîncrederea copilului în propriile forțe. Prin urmare, demonstrează-i că și el are motive să fie admirat. Dacă pictează, laudă-l! Dacă a învățat ceva nou la calculator, laudă-l!

Încurajează-l să vorbească despre ele bunicilor, apoi copiilor din familie și prietenilor.

Un moment important pentru un copil timid poate fi aniversarea zilei lui de naștere, la care să-i invite pe copiii pe care-i simpatizează și de care nu îndrăznește să se apropie.

5 motive să nu renunți la cafea

Cu nu mai puțin de 18 000 de studii ce i-au fost dedicate în ultimii 10 ani, cafeaua este, de departe, una dintre „vedetele” cercetărilor din domeniul nutriției. Mulți o consideră o plăcere vinovată, alții și-au asumat dependența de cafeină și nu lipsesc nici cei care au transformat-o într-un bun prilej de a servi „ceva bun și dulce la cană sau pahar”, sub forma diverselor specialități calde și reci pline mai curînd cu zahăr, frișcă și siropuri. Nutriționiștii de la EatingWell Magazine spun că există cel puțin cinci motive să nu ne temem de cafea.

1. Protejează inima

Consumul moderat de cafea (între una și trei cești pe zi) este asociat cu un risc mai scăzut de infarct. Explicația – cantitatea mare de antioxidanți dintr-o „porție” de cafea, mai mare decît cea din afine. Pe moment, cafeaua crește tensiunea, arterială și pulsul, dar pe termen lung ea reduce tensiunea pentru că antioxidanții pe care îi conține activează acidul nitric, lărgind vasele de sînge.

2. Ține diabetul la distanță

Antioxidanții din cafea sporesc sensibilitatea celulelor la insulină, „responsabilă” de reglarea nivelului de zahăr din sînge. Persoanele care beau patru sau mai multe cești de cafea pe zi prezintă un risc mai scăzut de a face diabet de tipul 2.

3. Ficatul tău o adoră

Nu există foarte multe cercetări în această direcție, dar acele cîteva ce au fost consultate de experții de la EatingWell Magazine arată că băutorii de cafea nu prea suferă de ciroză sau de alte boli ale ficatului.

4. E „de bine” pentru creier

Persoanele care beau ceva mai multă cafea – adică pînă la cinci cești pe zi, pot fi mai agitate, dar sînt mai la adăpost de maladia Alzheimer și de Parkinson. Antioxidanții previn degradarea celulelor creierului și stimulează neurotransmițătorii.

5. Nu te doare capul

... sau, cel puțin, dacă e să te doară, te poți trata cu cafea. Chiar dacă nu e vorba de durerile de cap provocate de lipsa cafeinei. Studiile arată că 200 de miligrame de cafeină (cantitate conținută în aproximativ 450 de grame de cafea preparată) pot calma inclusiv migrenele. Nu este încă foarte clar cum. Ce se știe este că activitatea celulelor creierului este stimulată de cafeină și că acest „impuls” duce la o ușoară contractare a vaselor de sînge din jur.

O teorie susținută de Robert Shapiro de la Universitatea din Vermont stipulează că această contractare a vaselor de sînge din creier duce la înlăturarea presiunii care provoacă durerea.

CALEIDOSCOP

Aplaudată de 2000 de oameni pentru un
gest de bun simț

O femeie din Canada a fost aplaudată 37 de secunde de oamenii dintr-un mall, fiind singura care a luat o sticlă de pe jos și a aruncat-o la coș.

S-a întîmplat într-un mall din Quebec, în cadrul unui flashmob. Sticla a fost pusă intenționat pe jos, iar timp de zeci de minute, oamenii au trecut nepăsători pe lângă ea.

Acțiunea a vrut să atragă atenția asupra reciclării.

Un cîine din Japonia care a plutit în derivă
3 săptămîni a fost salvat

Încă o salvare miraculoasă în zona afectată de cutremur și valuri uriașe din Japonia. E vorba de un cîine. Acesta a plutit în derivă pe acoperișul unei case, timp de trei săptămîni, și a fost salvat de o echipă de intervenție. Între timp, căutarea eventualilor supraviețuitori continuă în zonele devastate.

Echipajul unui elicopter care survola oceanul din largul prefecturii Miyagi a observat cîinele, refugiat pe un acoperiș ce fusese smuls de viitură, cu trei săptămîni în urmă. Autoritățile au făcut eforturi uriașe să salveze animalul înspăimîntat. Cîinele a fost preluat de salvamari, pentru că

elicopterul a fost pe punctul de a rămîne fără combustibil și a trebuit să se retragă.

Căutarea eventualilor supraviețuitori continuă în zonele devastate, dar șansele ca unii dintre ei să mai fie descoperiți scad de la o zi la alta. Pentru a readuce optimismul victimelor devastatorului cutremur din 11 martie, mai multe eleve de la o școală din sudul Californiei au confecționat 1000 de cocori origami.



Potrivit unei tradiții vechi japoneze, oferirea a o mie de origami aduce bunăstare și speranță într-un viitor mai bun. Aceștia au fost confecționați în doar două săptămîni. „M-am gîndit la cultura japoneză, la origami și am aflat că acești cocori aduc prosperitate, speranță și succes”, a declarat o elevă.

Tinerele au mai reușit să colecteze fonduri în sumă de 2000 de dolari. Cocorii origami și acești bani vor fi trimiși elevilor din regiunile devastate pe 11 martie.